

Vastaus valtuustoaloitteeseen, järjestöjen toimintaedellytysten varmistaminen sote-uudistuksen toimeenpanovaiheessa, Karlsson Anette

Kaupunginhallitus 22.09.2025
2194/00.02.03/2025

Valmistelu ja lisätiedot
Hyvinvointikoordinaattori Petra Bärlund-Hämäläinen, Vapaa-
aikajohtaja Minna Särelä etunimi.sukunimi@porvoo.fi

Anette Karlsson on tehnyt 22.11.2021 valtuustoaloitteen, jossa edellytetään, että järjestöjen toimintaedellytykset varmistetaan sote-uudistuksen toimeenpanovaiheessa. Vastauksena aloitteeseen todetaan seuraavaa:

Valtuustoaloite on jätetty aikana, kun vielä valmisteltiin hyvinvointialueuudistusta.

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 6 § ja 7 § (612/2021) hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen säättää, että sekä kuntien, että hyvinvointialueiden on edistettävä hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tekevien järjestöjen toimintaedellytyksiä ja vaikutusmahdollisuuksia hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä. Kunnalla on tämän järjestämislain nojalla velvoite edistää (ei välttämättä tukea) hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tekevien järjestöjen toimintaedellytyksiä ja vaikutusmahdollisuuksia hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tekevien järjestöjen luokittelu ei ole valtakunnallisesti osoittautunut mitenkään yksinkertaiseksi. Kunnilla on jo lähtökohtaisesti ollut muiden erityislakien pohjalta velvoitteita tukea järjestöjen toimintaedellytyksiä.

Avustuskäytännöissä noudatetaan Porvoon kaupunginhallituksen vahvistamia yleisiä avustusperiaatteita ja lautakuntien vahvistamia avustusten myöntämisperusteita ja avustusohjeita. Tuorein avustusohje on voimassa 7.2.2023 alkaen. Uusin avustusmuoto, yhteisöllisyyden avustus, mahdollistaa avustuksen hakemisen vanhempainyhdistyksille, eläkeläisyhdistyksille, perinnejärjestöille, monikulttuurista tai kotoutumista tukevaa toimintaa järjestäville yhdistyksille, työttömien yhteisöllisyyttä edistäville sekä muille yleishyödyllisille, yhteisöllisyyttä tai kansalaistoimintaa edistäville yhdistyksille, yhteisöille ja ryhmille. Uuden avustusmuodon alle siirtyivät myös aiemmin työllisyysuhanke- avustuksilla avustetun toiminnan tukeminen, sosiaali- ja terveystoimen avustuksesta kaupungin järjestämisvastuulle jääneen toiminnan avustaminen sekä aiemmin nuorisoavustukseen kuulunut kylä- ja asukas yhdistysten avustaminen.

Järjestämisvastuun mukaisesti kaupunki on mm. avustuskäytäntöjen valmistelutyössä linjannut, että kaupungin järjestämisvastuulle ei kuulu avustaa esim. potilas, sairaus- ja vammayhdistyksiä sekä mielenterveys-, päihde-, toimeentulo-, ruoka-apu- ja asunnottomuustukeen keskittyviä yhdistyksiä ja toimijoita, vaan näiden osalta ko. avustukset ovat siirtyneet hyvinvointialueen

arvioitaviksi. Kyseiset toimijat voivat toki vuokrata kaupungin hallinnoimia tiloja, samoin periaattein kuin muutkin yhdistystoimijat.

Hyvinvointialueen kanssa on käyty arviointipalavereita, ja todettu että katvealueita ei ole syntynyt. Vastinparit avustuskokonaisuuden ja yhteistyön osalta ovat puolin ja toisin tiedossa.

Kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus päättää antaa yllä olevan vastauksenaan Anette Karlssonille aloitteeseen järjestöjen toimintaedellytysten varmistaminen sote-uudistuksen toimeenpanovaiheessa ja lähettää vastauksen tiedoksi kaupunginvaltuustolle.